

4. Cuvântul lui Dumnezeu și liturgia

„Și Cuvântul s-a făcut trup și a locuit între noi” (In 1,14)

Cuvântul lui Dumnezeu în liturgie

Printre normele generale din *Sacrosanctum Concilium* care trebuie să ghideze reforma liturgiei, găsim un paragraf special dedicat legăturii intime dintre Cuvântul lui Dumnezeu și liturgie:

Sfânta Scriptură are o foarte mare importanță în celebrarea liturgică. Din ea se citește lecturile și se explică în omilie, din ea se cântă psalmii; sub inspirația și din spiritul ei au izvorât rugăciunile și imnurile liturgice, și din ea își primesc semnificația acțiunile și semnele liturgice. De aceea, pentru a promova reforma, progresul și adaptarea liturgiei, trebuie să se favorizeze acea cunoaștere gustată și vie a Sfintei Scripturi despre care dă mărturie tradiția venerabilă a riturilor atât orientale cât și occidentale (SC 24).

Sacrosanctum Concilium ne vorbește mai departe despre necesitatea unei mai variate lecturi a Sfintei Scripturi pentru îmbogățirea spirituală a poporului lui Dumnezeu:

Ca să apară clar că în liturgie ritul și cuvântul sunt strâns unite: 1) În celebrările sacre lectura din Sfânta Scriptură să fie mai abundentă, mai variată și mai bine adaptată. (SC 35)

Pentru a oferi din belșug credincioșilor hrana cuvântului lui Dumnezeu, se vor deschide mai larg comorile biblice, în așa fel încât, într-un număr determinat de ani, să se citească poporului tot ce este mai important din Sfânta Scriptură (SC 51).

Trebuie subliniat faptul că noul lecionar este poate reforma cea mai spectaculoasă a Conciliului Vatican II, chiar dacă a trecut în mare parte neobservată și nu i s-a acordat importanța cuvenită. Cu toate acestea, ea a transformat profund poporul creștin, conducându-l la izvoarele de viață ale Sfintei Scripturi. Nu mai puțin de 90% din toată Scriptura a trecut în liturgie, prin lecturile organizate genial într-un nou sistem de trei ani (A, B și C) pentru duminici și 2 ani (I și II) pentru zilele săptămânii. De asemenea, lecturile pentru Liturghiile votive, pentru sfinți, comunele (comunul martirilor, comunul Sfintei Fecioare Maria) au oferit o bogăție amplificată pentru diferitele celebrări. A fost un adevărat tur de forță, nemaîntâlnit până atunci.

Fundamentul importanței deosebite de a oferi credincioșilor mai mult acces la Cuvântul lui Dumnezeu stă în faptul că Isus Cristos, după cum e prezent în Jertfa Euharistică și în sacramele, „e prezent în cuvântul său, căci El este cel care vorbește în timp ce se citește în biserică Sfânta Scriptură” (SC 7) și pentru că „Într-adevăr, în liturgie Dumnezeu vorbește poporului său; Cristos continuă să-și vestească evanghelia; poporul, la rândul său, răspunde lui Dumnezeu prin cântări și rugăciuni” (SC 33).

Cuvântul lui Dumnezeu în viața Bisericii

Pe lângă constituția despre liturgie, găsim ample considerații despre legătura dintre Cuvântul lui Dumnezeu și liturgie și în Constituția dogmatică *Dei Verbum*.

Vorbind despre venerația cu care Biserica a privit dintotdeauna Sfânta Scriptură, *Dei Verbum* ne dă și motivația acestui act de adorație: și Sfânta Scriptură este corpul sacramental al lui Cristos în mod egal cu Euharistia. Cuvântul și Pâinea formează același trup al lui Cristos care este oferit ca hrană credincioșilor. De aici și expresia Părinților Bisericii, a celor două

ARHIEPISCOPIA ROMANO-CATOLICĂ BUCUREȘTI

mese: Masa Cuvântului (amvonul) și Masa Euharistiei (altarul). De la aceste două mese, prin Duhul Sfânt, Cuvântul făcut trup continuă și astăzi să ne dea viața sa proprie și puterea să devenim copiii lui Dumnezeu. Cu același zel cu care se li se oferă credincioșilor Pâinea euharistică, trebuie să li se ofere și „hrana Scripturii care să lumineze mințile, să întărească voințele, să înalțe inimile oamenilor spre iubirea lui Dumnezeu” (DV 23).

În zilele noastre, importanța Mesei Cuvântului în acțiunea liturgică e atât de relevantă încât nu se poate concepe nici o celebrare fără Liturgia Cuvântului. Fără a subestima lectura privată și studiul Sfintei Scripturi, proclamarea liturgică rămâne locul privilegiat de unde credincioșii pot scoate „bogățiile nesecate ale Cuvântului dumnezeiesc” (DV 25).

În acest scop, omilia este recomandată ca un instrument bivalent, ca și cei care oferă poporului lui Dumnezeu mângâierea Cuvântului să fie hrăniți de sublima cunoaștere a lui Isus Cristos (Fil 3,8), ca nu cumva cineva să devină „predicator deșert al Cuvântului lui Dumnezeu în afară, fără a fi ascultătorul lui înăuntru” (DV 25).

Așadar, mai mult decât obiect de venerație, Biserica privește Sfânta Scriptură ca hrană și regulă a credinței: „în Cuvântul lui Dumnezeu se află atâta putere și tărie încât el constituie pentru Biserică sprijin și forță, iar pentru fiii Bisericii tăria credinței, hrană a sufletului, izvor curat și nesecat al vieții spirituale. De aceea, Sfintei Scripturi i se pot aplica în chip minunat cuvintele: «Viu este Cuvântul lui Dumnezeu și lucrător» (Evr 4,12).”

Concluzie: Cristos este prezent în Cuvânt la fel de real ca în Euharistie. Cine nu ascultă Cuvântul lui Dumnezeu, este asemenea unuia care lasă Ostia consacrată să cadă în noroi, spunea Sf. Cezar de Arles.

Să privim cât de frumos ne vorbește liturgia despre convingerea că Isus este prezent atât în Cuvânt, cât și în Euharistie: Pâinea și Cuvântul primesc aceeași venerație; în procesiune este purtat atât Evangheliarul, cât și Sfânta Taină; Cartea Sfântă este tămâiată când se citește Evanghelia, la fel ca Trupul și Sângele Domnului la Prefacere. Pentru creștin, ambele sunt hrană și ne vorbesc despre iubirea lui Dumnezeu care vine în întâmpinarea noastră ca să ne salveze.

Angajare și reflecție:

- Îmi dau seama de importanța Cuvântului lui Dumnezeu și îl las să mă hrănească?
- Sunt atent când se citesc lecturile și Evanghelia la fel ca la Prefacere?